

Міністерство освіти і науки України
Рівненський державний гуманітарний університет

«ЗАТВЕРДЖЕНО»
Голова приймальної комісії
Рівненського державного
гуманітарного університету
проф. Р.М. Постолюк
«   » 2020 р.

**ПРОГРАМА ФАХОВОГО ВИПРОБУВАННЯ
ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ 024 «ХОРЕОГРАФІЯ»
для вступників на здобуття ступеня вищої освіти «Магістр»
на основі ступеня (освітньо-кваліфікаційного рівня) бакалавра, спеціаліста, магістра**

Схвалено вченою радою художньо-педагогічного факультету
Протокол № 2 від «25» лютого 2020 р.

Голова вченої ради
художньо-педагогічного факультету   доц. Н.Б. Дзюбишина

Схвалено навчально-методичною комісією художньо-педагогічного факультету
Протокол № 2 від «25» лютого 2020 р.

Голова навчально-методичної комісії
художньо-педагогічного факультету   проф. В.О. Богатирьов

Голова фахової атестаційної комісії   доц. Н.Б. Дзюбишина

Розробники: проф. Л.М. Савчин
доц. Л.А. Маркевич
доц. Т.В. Забута

Рівне – 2020

Програма фахового випробування для вступників на здобуття ступеня вищої освіти «Магістр» на основі ступеня (освітньо-кваліфікаційного рівня) бакалавра, спеціаліста, магістра / Л.М. Савчин, Л.А. Маркевич, Т.В. Забута – Рівне: РДГУ, 2020. – 13 с.

Розробники:

Савчин Л.М., професор кафедри, кандидат історичних наук, зав. кафедри хореографії РДГУ

Маркевич Л.А., кандидат мистецтвознавства, доцент кафедри хореографії РДГУ

Забута Т.В., доцент, кафедра хореографії РДГУ

Рецензент:

Програма вступного іспиту з хореографії для вступників на здобуття ступеня вищої освіти магістра на основі ступеня (освітньо-кваліфікаційного рівня) бакалавра, спеціаліста, магістра визначає вимоги до рівня підготовки вступників у межах підготовки в закладах вищої освіти III-IV рівня акредитації, зміст основних освітніх компетенцій, критерії оцінки відповідей вступників, рекомендовані літературні джерела.

Розглянуто на засіданні кафедри хореографії (протокол № 2 від 19 лютого 2020 р.)

ЗМІСТ

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА	4
ЗМІСТ ФАХОВОГО ВИПРОБУВАННЯ	6
1. Мистецтво балетмейстера	
2. Історія хореографічного мистецтва	6
3. Методика вивчення класичного танцю	7
4. Методика вивчення народно-сценічного танцю	7
5. Методика вивчення дисциплін сучасної хореографії	8
6. Методика вивчення дисциплін бальної хореографії	9
КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ ВСТУПНИКІВ	10
СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ	11
ІНФОРМАЦІЙНИЙ РЕСУРС	13

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Основною метою фахового випробування є перевірка теоретичних знань та володіння методикою викладання Фахове випробування проводиться у формі теоретичного іспиту та практичного хореографічних дисциплін. показу.

Вступники повинні володіти теоретичними знаннями і практичними навичками постановки хореографічних номерів різних жанрів та стилів, використовуючи різноманітний хореографічний і музичний матеріал, застосовувати широкий арсенал виразних засобів і прийомів; володіти теоретичними та практичними основами збору та обробки хореографічного фольклору; вміння компонувати музичний матеріал, працювати з концертмейстером. Володіти вмінням практично втілювати творчий задум у хореографічну композицію.

Практична частина іспиту передбачає показ самостійно створених хореографічних номерів. Хореографічний номер створюється на довільну тему. Показ дає можливість продемонструвати рівень балетмейстерської майстерності вступника і його знання з теорії побудови хореографічного номеру та вміння працювати з виконавцями та музичним матеріалом.

Правила проведення вступного випробування:

- вступні випробування проводять з використанням екзаменаційних білетів (крім творчих конкурсів для вступників на основі повної загальної середньої освіти);
- пакети екзаменаційних білетів і екзаменаційні відомості отримують голови екзаменаційних комісій у день проведення вступного випробування; факт отримання екзаменаційних матеріалів голови екзаменаційних комісій засвідчують підписом у спеціальних журналах;
- зміст вступного випробування має відповідати змісту Програми;
- додаткові питання формулюються виключно відповідно до змісту Програми;
- вступні випробування проводять тільки голова і члени екзаменаційної комісії, визначені наказом ректора;
- присутність сторонніх осіб (батьків, викладачів, які не є членами відповідної екзаменаційної комісії) на вступному випробуванні заборонена;
- зміни у складі екзаменаційних комісій дозволяються тільки на підставі наказу ректора;
- вступне випробування проводять не менше двох екзаменаторів, які оцінюють відповідь вступника, засвідчуючи її своїми підписами в аркуші усної відповіді, аркуші результатів вступних випробувань (екзаменаційному листі) та екзаменаційній відомості;
- голова екзаменаційної комісії засвідчує своїм підписом кожен з цих документів;
- аркуші усної відповіді та екзаменаційні листи голови екзаменаційних комісій повертають головам відбіркових комісій після вступного випробування в день його проведення;
- екзаменаційні відомості повертаються до приймальної комісії у день проведення вступного випробування, про що зазначається у журналі їх видачі і підтверджується підписом голови екзаменаційної комісії;
- допуск вступників до вступних випробувань здійснюється за умови наявності аркуша результатів вступних випробувань (екзаменаційного листа);
- вступні випробування проводяться згідно з розкладом, складеним приймальною комісією РДГУ;
- вступникам, які беруть участь в усних вступних випробуваннях, дозволяється мати при собі тільки ручку;
- вступникам, які беруть участь у творчих конкурсах, дозволяється брати з собою необхідні для творчих конкурсів предмети (спортивну форму, костюми тощо),

перелік яких рекомендований екзаменаційною комісією, що проводить вступні випробування;

- вступники отримують тільки один комплект екзаменаційних завдань; заміна завдань не дозволяється;
- вступники мають право звернутися до екзаменаторів з проханням щодо уточнення умов завдань;
- під час вступних випробувань не дозволяється порушувати тишу, спілкуватися з іншими вступниками, користуватися електронними, друкованими, рукописними інформаційними джерелами;
- запис відповіді на екзаменаційні завдання здійснюється в аркуші усної відповіді, під якою ставиться підпис вступника, голови та членів екзаменаційної комісії;
- вступники, які не з'явилися на вступне випробування без поважних причин у визначений розкладом час, до участі у подальших випробуваннях та в конкурсі не допускаються; за наявності поважних причин, підтверджених документально, вступники можуть бути допущені до пропущеного вступного випробування з дозволу відповідального секретаря приймальної комісії в межах встановлених термінів та розкладу вступних випробувань;
- перескладання вступних випробувань не дозволяється.

ЗМІСТ ФАХОВОГО ВИПРОБОВУВАННЯ

Мистецтво балетмейстера

1. Європейський хоровод. Тематика та особливості побудови згідно танцювального майданчика.
2. Традиційний слов'янський хоровод. Сучасна класифікація хороводів та специфіка їх сценічного вирішення.
3. Види українських хороводів. Їх регіонально-лексичні особливості. Приклади сценічного втілення.
4. Поняття «голоси тіла» та їх використання при створенні хореографічної лексики.
5. Поняття «варіювання» у хореографії. Застосування прийомів «варіювання» при створенні танцювального номера.
6. Малюнок у хореографії. Різновиди малюнків та їх композиційне вирішення відносно танцювального майданчика і глядача.
7. Форми постановки танців. Специфіка постановки хореографічної мініатюри.
8. Сюїта та дивертисмент у хореографії. Різниця балетмейстерського вирішення.
9. Музика в хореографії. Балетмейстерські підходи у роботі з музичним матеріалом.
10. Поняття «танець для дітей», «танець на дітей», дитячий танець для дорослих. Підходи до їх хореографічного вирішення.
11. Поняття «танець». Танець як хореографічна форма та його сценічне вирішення.
12. Допоміжні балетмейстерські прийоми при постановці хореографічного твору (стоп кадр, рачий хід, рапід та ін.).
13. Контраст у хореографії. Визначте можливі контрасти та їх вирішення у танцювальному вирішенні.
14. Поняття «лейтмотив» та «пластичний мотив». Специфіка створення та використання у хореографічному номері.
15. Виразальні засоби хореографії.

Історія хореографічного мистецтва

Походження танцю та хореографії. Танець в культурі стародавніх цивілізацій: Індії, Китаю, Америки, Єгипту.

1. Хореографічне мистецтво Стародавньої Греції та Риму Поділ танців за системою
2. Л. Сешана. Танцювальна культура Стродавнього Риму.
3. Балетний театр Франції XVII ст. Творча співпраця П. Бошана, Ж.Б. Люллі,
4. Ж.Б. Мольєра.
5. Романтизм на західноєвропейській балетній сцені XIX ст. Балети «Жізель», «Сильфіда».
6. Розквіт романтичного балету в творчості Ф. Тальйоні, М. Тальйоні, Ж. Перро,
7. Ж. Кораллі, К. Грізі, Ф. Ельслер.
8. Криза європейського балетного театру другої половини XIX ст. Балети-феєрії. Мюзік-хол. Творчість А. Сен-Леона.
9. Творчість американських балетмейстерів першої половини XX ст. Рут Сен-Дені, Теда Шоун, Марти Грехем, Доріс Хемфрі. Творчий доробок балетмейстера Джорджа Баланчіна.
10. Творчість балетмейстерів XX ст. М. Бежара, Р. Петі, І. Кіліана, Д. Кранко та видатних світових танцівників М. Баришнікова, Р. Нурієва, М. Флетлі.
11. Витоки вітчизняного хореографічного мистецтва. Особливості древніх танців. Хоровод. Бойові танці.
12. Творчість. В. Верховинця, П. Вірського, М. Болотова.
13. Характеристика українського балетного театру 30-х рр. XX ст. Перші українські балети «Пан Каньовський», «Лілея».

14. Український балетний театр другої половини ХХ ст. Хореографічні інтерпретації творів українських письменників «Тіні забутих предків» В.Кирейка. «Хустка Довбуша» А. Кос-Анатольського.

Методика вивчення класичного танцю

1. Основну мета і завдання практичного курсу дисципліни «Теорія та методика викладання класичного танцю».
2. Складові уроку класичного танцю і принципи методики їх побудови.
3. Послідовність вправ exercise біля станка.
4. Послідовність вправ exercise посеред зали.
5. Методика і послідовність вивчення групи рухів battement tendu на уроках класичного танцю.
6. Постановка корпусу і голови, позиції рук та ніг у класичному танці.
7. Класифікація стрибків у класичному танці. Методика їх проучування.
8. Колообертальні рухи класичного exercise. Методика їх вивчення.
9. Основні зв'язуючі рухи в adagio посеред зали.
10. Основні учбові port de bras посеред зали і порядок їх вивчення.
11. Визначення термінів «preparation», «aplomb», «battement», «epoulement», «en dehors» і «en dedans».
12. Маленькі стрибки з двох ніг на дві та з двох ніг на одну. Методика їх проучування.
13. Група рухів «великі стрибки» та правила їх виконання.
14. Методика і послідовність вивчення обертів на місці та в просуванні у класичному танці.
15. Побудова exercise народно-сценічного танцю – спільне та відмінності з класичним уроком.
16. Навчально-тренувальна робота балетмейстера в хореографічному колективі.

Методика вивчення народно-сценічного танцю

1. Методика вивчення групи рухів battement tendu на уроках народно-сценічного танцю.
2. Методика вивчення вистукуючих рухів та дрібушок на уроках народно-сценічного танцю.
3. Методика вивчення групи рухів rond de jamb на уроках народно-сценічного танцю.
4. Методика вивчення групи рухів flic-flac на уроках народно-сценічного танцю.
5. Методика вивчення demi і grand plie, напівприсяжок та присяжок на уроках народно-сценічного танцю.
6. Характеристика регіональних особливостей українських народних танців.
7. Характеристика танців східнослов'янських народів. Основні положення рук і корпусу. Основні ходи та рухи.
8. Методика роботи над технікою виконання обертів на місці, в просуванні та стрибку.
9. Особливості у виконанні академічного та народного угорського танців.
10. Загальна характеристика білоруських танців. Основні рухи і положення корпусу і рук.
11. Методика вивчення вправ для стегна, підготовка до «вірвовочки» і «вірвовочка» на уроках народно-сценічного танцю.
12. Загальна характеристика молдавських танців. Основні рухи та положення корпусу і рук.
13. Характеристика особливостей виконання українського танцю «Гопак». Основні рухи, положення корпусу і рук.

Методика вивчення дисциплін сучасної хореографії

1. Поняття “модерн” як явище у світових історико-культурологічних процесах. Термін “модерн”. Використання терміну “модерн” у різних історичних епохах. Ідеї “модерністських” напрямків образотворчого мистецтва.
2. Джерельні витoki танцю модерн у Європі. Мотивації для створення нової хореографічної естетики у європейському просторі.

3. Становлення танцю модерн в Америці. Характерні особливості становлення танцю модерн у Америці. Роль Теда Шоун та Руд Сен-Дені у формуванні танцю модерн. Школа Марти Грехем.
4. Основні етапи формування танцю модерн у світовому культурно-мистецькому просторі. Попередники модерн танцю. Теоретики танцю модерн. Піонери танцю модерн. Створення течій та шкіл танцю модерн.
5. Рудольф Лабан – видатний теоретик сучасного хореографічного мистецтва. Напрямки дослідження Р. Лабана. "Хореологія" – наука про рух. Просторові дослідження Р. Лабана.
6. Побудова уроку модерн танцю. Складові частини уроку та їх характеристика.
7. Специфіка виконання екзерсису у модерн танці. Базові елементи екзерсису та їх характеристика.
8. Методика виконання стрибків у модерн танці. Особливості виконання стрибкових рухів на місці та в просуванні.
9. Основні принципи модерн танцю. Характеристика та технічні особливості.
10. Партерний тренаж у модерн танці. Різновид та характеристика партерного тренажу.
11. Імпровізація – як танцювальна техніка. Поняття "імпровізація" та характеристика "танцювальної імпровізації" як хореографічної техніки.
12. Основні напрямки танцювального мистецтва, які в тій чи іншій мірі використовують поняття "імпровізація".
13. Імпровізація та хореографія. Концептуальні відмінності хореографії та імпровізації.
14. Сольна імпровізація. Поняття "сольна імпровізація". Основні завдання "сольної імпровізації".
15. Імпровізація як хореографічне дослідження. Танцювальна імпровізація як засіб дослідження нових хореографічних форм. Основні історичні аспекти формування імпровізації як дослідження. Об'єкти дослідження танцювальної імпровізації.
16. Імпровізація як перфоменс. Хореографічний перфоменс як форма дійства, в основі якого лежить імпровізація. Історичні аспекти формування імпровізації як перфоменсу. Структура імпровізаційних перфоменсів.
17. Категорії композиції. Характеристика основних категорій композиції сучасної хореографії. Аспекти роботи з даними категоріями.
18. Поняття "простір" в композиції сучасної хореографії. Аналіз просторових засобів вираження у роботі над створенням хореографічних композицій.
19. Поняття "час" в композиції сучасної хореографії. Аналіз часових засоби вираження у роботі над створенням хореографічних композицій.
20. Аналіз руху по системі Рудольфа Лабана. Гравітація, вага та енергія руху.
21. Композиція простору. Співвідношення просторового розміщення з формами презентації хореографічного тексту.
22. Світове значення танцю чорної Африки в сучасному хореографічному просторі. Вплив африканського танцю на розвиток світової танцювальної культури ХХ століття.
23. Матт Меттокс та його система підготовки танцівника. Побудова уроку та технічні принципи Метт Меттокса.
24. Історія розвитку африканського танцю. Процес адаптації африканського фольклору в країнах Латинської Америки та Аргентини.
25. Етапи формування джаз-модерн танцю. Злиття та взаємопроникнення двох танцювальних стилів «джаз» та «модерн». Система Джека Коула.
26. Принципи джаз-модерн танцю. Характеристика та технічні особливості.
27. Ізоляція як головний технічний принцип джазового танцю. Поняття «паралельний» та «опозиційний» рух, «б'центриа» та «поліцентриа».
28. Принципи руху джаз-модерн танцю запозичені з танцю модерн. Базисні поняття Марти Грехем «contraction-release».
29. Принцип поліритмії та поліцентрії у джаз-модерн танці. Використання складних ритмопластичних структур.

30. Принцип мультиплікації, координації та імпровізації у побудові уроку джаз-модерн танцю.

Методика вивчення дисциплін бальної хореографії:

1. Технічні вимоги та стиль виконання правих та лівих фігур. Методи їх поєднання.
2. Музичні та хореографічні акценти, сильний та слабкий такти музичного супроводу.
3. Принципи трансформації простих фігур у складні.
4. Поєднання теоретичних і практичних знань у композиційній роботі.
5. Види хореографії та їх значення стосовно композиційної роботи у бальних танцях.
6. Опанування артистичних прийомів і творчої інтенції у композиційній роботі.
7. Основи komponування танцювальних варіацій в гармонійну рухову цілісність.
8. Вплив відмінних фізичних якостей та високих духовних цінностей танцюриста на композиційну роботу.
9. Предмет у хореографічному творі. Робота з предметом.
10. Принципи трансформації простих композицій у складні.
11. Соціальні та виховні функції бального танцю.
12. Музичний розмір, темп і основний ритм танців європейської та латиноамериканської програм.
13. Методика складання учбових комбінацій та їх мета.
14. «Скейтинг» система підрахунку балів і місць.
15. Створення танцювальних варіацій, логіка побудови, попередження найбільш поширених помилок.
16. Вікові групи та клас майстерності виконавців бального танцю.
17. Дайте характеристику еволюції бального танцю.
18. Взаємозв'язок історико-побутового танцю, класичного, народно-сценічного, сучасного танців з бальною хореографією.
19. Дайте характеристику критеріям оцінювання журі (суддів) зі спортивних бальних танців: музикальність, лінії, динаміка, техніка, емоційність.
20. Зробити анотацію з вмістом вимог до костюмів європейської та латиноамериканської програм за віковими категоріями.
21. Перерахуйте заборонені технічні дії довільної програми до даних класів «Е», «Д», «С».
22. Дати визначення основних понять «вікова категорія», «клас майстерності».
23. Походження і характерні особливості бальних танців європейської програми.
24. Походження і характерні особливості бальних танців латиноамериканської програми.
25. Специфіка роботи педагога бального танцю на початковому етапі навчання.
26. Правила оцінювання композиційної роботи на танцювальних змаганнях.
27. Особливості складання композицій стосовно вікових категорій.
28. Творчість Віктора Сільвестра, його роль у розвитку європейських бальних танців.
29. Назвіть категорії, на які поділяються фігури у європейських танцях.
30. Прості фігури та їх трансформація у складні для латиноамериканських танців.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАТЬ ВСТУПНИКІВ

Таблиця відповідності

рівнів компетентності значенням 200-бальної шкали оцінювання відповідей вступників
під час фахового випробування

Рівень компетентності	Шкала оцінювання	Національна шкала оцінювання
<p>Початковий вступник володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, елементарного поняття, відповіді невірні, що демонструють нерозуміння суті запропонованого питання. Демонструє недостатні знання у постановці хореографічних композицій різних жанрів та стилів. Представлений до перегляду хореографічний номер немає хореографічного вирішення.</p>	0-99	незадовільно
<p>Середній вступник відтворює незначну частину теоретичного матеріалу, не повністю виявляє знання і розуміння основних положень, може виправляти власні помилки, серед яких є значна кількість суттєвих, основну частину відповіді відтворює на репродуктивному рівні. Володіє практичними навичками постановки хореографічного номеру, але невміло використовує набуті знання. У практичному виконанні завдань допускає суттєві помилки. Нецікаве хореографічне вирішення запропонованого до перегляду номера.</p>	100-149	задовільно
<p>Достатній вступник правильно і глибоко розуміє суть питання, вміє узагальнювати, систематизувати інформацію, самостійно виправляє допущені помилки та має власний підхід до поставленого питання. Добре зорієнтований у матеріалі, вміє застосовувати широкий арсенал хореографічних засобів і прийомів, має хороші технічні можливості, хоча допускає деякі помилки, що заважають оцінити його краще. Володіє відповідними технічними вміннями з хореографії, але дещо невпевнений. Відповідає визначенню – грамотний балетмейстер.</p>	150-179	добре
<p>Високий вступник виявляє особливі здібності, має високий показник знань теоретичного матеріалу, вміє самостійно узагальнювати знання, правильно використовує набуті знання і уміння для побудови відповіді, переконливо її аргументує, володіє термінологією, самостійно розкриває власну думку. Вступник виявив якості креативного балетмейстера, має високий показник вмінь та навичок з постановки танцю, володіє розвинутою творчою фантазією та вмінням практично втілювати творчі задуми у хореографічній композиції. Впевнено та вміло демонструє високий рівень технічної підготовки, майстерно використовує різноманітний танцювальний і музичний матеріал, володіє виразними засобами хореографії.</p>	180-200	відмінно

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

ОСНОВНА

1. Аксьонова І.Ю. Танцювальна лексика Поліського краю: навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів / І.Ю.Аксьонова. Рівне: О.Зень, 2012. 171 с.
2. Бермудес Д. В. Дослідження інтересу учнів загальноосвітніх шкіл до використання засобів музичної ритміки і хореографії на уроках фізичної культури / Д. В. Бермудес // Науковий часопис Національного педагогічного університету ім. М.П.Драгоманова. Серія 15, Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт): [зб. наук. пр.]. – Київ, 2010. – Вип. 8. – С. 56–61
3. Геккель А.В. Абетка класичного танцю (3 рік навчання): навчально-методичний посібник / А.В.Геккель. Рівне: РДГУ, 2014. 100 с.
4. Головка А. В. Хореография в современных видах спорта / А. В. Головка // Теория и практика физической культуры. – 2011. – № 6. – С. 62–64.
5. Гордєєва О.Ю. Методика викладання народно-сценічного танцю (вправи біля станка – 1-3 рік навчання): навчально-методичний посібник / О.Ю.Гордєєва. Рівне: РДГУ, 2015. 183 с.
6. Дем'янюк Н. Упровадження хореографічної спадщини Василя Верховинця в педагогічну та мистецьку освіту / Наталія Дем'янюк // Імідж сучасного педагога. – 2012. – № 4. – С. 48–50.
7. Засоби ритміки і хореографії у професійній підготовці майбутнього фахівця / Ребрина А. А., Павлюк О. С., Ференчук Б. М., Мозолук О. В. // Проблеми освіти: наук.-метод. зб. – Київ, 2013. – № 76. – С. 29–34.
8. Зань Л.А. Методика викладання класичного танцю: навчально-методичний посібник / Л.А.Зань. Рівне: РДГУ, 2014. 87 с.
9. Кізім В. Хореографічна підготовка як засіб естетичного виховання молодших школярів на уроках фізичної культури / Вікторія Кізім, Тамара Чернишенко // Фізична культура, спорт та здоров'я нації: зб. наук. пр. – Вінниця, 2014. – Вип. 18, т. 1. – С. 98–101.
10. Котенко Н. В. Особенности хореографической подготовки в спортивных танцах / Котенко Н.В. // Вестник спортивной науки. – 2012. – № 2. – С. 63–66.
11. Коваль Л., Тараненко Ю. Мистецько-педагогічний феномен підготовки майбутніх учителів хореографії. Монографія / Л.Коваль, Ю.Тараненко. – Мелітополь: Видавничий будинок Мелітопольської друкарні, 2018. 249 с.
12. Кушнерчук І. Танці як засіб фізичного та естетичного виховання хлопців та дівчат / Ірина Кушнерчук // Міжнародні читання пам'яті професора Богдана Шияна: зб. наук. пр. – Дрогобич, 2014. – С. 123–127.
13. Манелюк Е.В., Манелюк Д.І. Танець: навчально-методичний посібник / Е.В.Манелюк, Д.І.Манелюк. Рівне: РДГУ, 2015. 224 с.
14. Мартиненко О. Методика хореографічної роботи з дітьми старшого дошкільного віку / О.Мартиненко. Бердянськ: вид. Ткачук О.В., 2010. 156 с.
15. Павелків Р.В. Вікова психологія: підручник / Р.В.Павелків. Київ: Кондор, 2011. 468 с.
16. Падалка Г.М. Педагогіка мистецтва (Теорія та методика викладання мистецьких дисциплін) / Г.М.Падалка. Київ: Освіта України, 2008. 274 с.
17. Розвиток координаційних здібностей дітей молодшого шкільного віку засобами хореографії / Олег Бубела, Костянтин Петренко, Аліна Сениця, Тарас Осадців // Молода спортивна наука України: зб. наук. пр. з галузі фіз. виховання, спорту і здоров'я людини / за заг. ред. Євгена Приступи. – Львів, 2012. – Вип. 16, т. 2. – С. 45–49
18. Самохвалова А.В. Маркевич Л.А. Мистецтво балетмейстера: навчально-методичний посібник / А.В.Самохвалова. Рівне: вид. О.Зень, 2012. 111 с.
19. Савчин Л.М. Імпреза дитячого танцю: навчально-методичний посібник / Л.М.Савчин. Рівне: вид. О. Зень, 2015. 100 с.

20. Савчин Л.М. Годовський В.М. Методика роботи з хореографічним колективом: навчально-методичний посібник /Л.М.Савчин, В.М.Годовський. Рівне: Овід, 2012. 86 с.
21. Сердюк Т. Художньо-естетична школа майбутніх учителів хореографії: формування досвіду: монографія /Т.Сердюк. Бердянськ: вид. Ткачук О.В., 2011. 250 с.
22. Соколова Н. Хореографія як навчальна дисципліна в освітніх закладах України (сер. XVIII–XX ст.)/Соколова Наталія // Спортивний вісник Придніпров'я. –2015. –N 1. –С. 60–64.
23. У вихорі танцю: методичний посібник [Текст] / [А.Є Коротков, В. Ф. Похиленко, В. М. Короткова, О. О. Саленка] - Кіровоград, 2012. – 190 с.
24. Цветкова Л. Ю. Методика викладання класичного танцю : підручник / Л. Ю. Цветкова. –3-вид. перероб. та доп. –Київ : Альтерпрес, 2010. –324 с.

ДОДАТКОВА ЛІТЕРАТУРА

25. Березова Г. О. Класичний танець у дитячих хореографічних колективах /Г.Березова. Київ: Музична Україна, 1990. 256 с.
26. Березова Г. О. Хореографічна робота з дошкільнятами /Г.О.Березова. Київ: Музична Україна, 1989. 208 с.
27. Василенко К.Ю. Українські народні танці для дітей /К.Ю.Василенко. Київ: Музична Україна, 1985. 80 с.
28. Верховинець В.М. Теорія українського народного танцю: навчально-методичний посібник В.М. Василенко. Київ: Музична Україна, 1990. 72 с.
29. Годовський В. М. Арабська В.І. Теорія і методика роботи в дитячому хореографічному колективі /В.М. Годовський, В.І. Арабська. Рівне: РДГУ, 2000. 76 с.
30. Годовський В.М., Димченко С.С. Музика українського народного танцю: посібник /В.Годовський, С.Димченко. Рівне: РДГУ, 2003. 357 с.
31. Гончаренко С. Український педагогічний словник/С. Гончаренко. Київ: Либідь, 1997. 376 с.
32. Горбачук Р. Інноваційні дослідження простору в контексті сучасного хореографічного мистецтва: мистецтвознавчі записки. Київ: Міленіум, 2007. С. 27-32. (Збірник наук. праць. Вип. 11.)
33. Горбачук Р.Л., Лобан Т.Й., Скоцький А.В. Історія розвитку, основні принципи та методика викладання модерн-джаз танцю: методичні рекомендації для студентів /Р.Горбачук, Т.Лобан, А.Скоцький. Рівне: РДГУ, 2004. 28 с.
34. Смаглій Г.А. Основи теорії музики: підручник для студентів вищих навчальних закладів/Г.Смаглій. Харків: Ранок, 2003. 150 с.
35. Творча майстерня балетмейстера / уряд.: Л. М. Климчук – Київ: ДАКККіМ, 2003. 20 с.
36. Туркевич В. Хореографічне мистецтво України в персоналіях /В.Туркевич. Київ: Інтеграл, 1999. 224 с.
37. Марлянова О.А. Жіночі танці в українській хореографії /О.Марлянова. Київ, 2009. 19 с.
38. Матейко К. Український народний одяг: етнографічний словник /К.Матейко. Київ: наукова думка, 1996. 44 с.
39. Кривохижа А.М. Гармонія танцю: методичний посібник з викладання курсу «Мистецтво балетмейстера» /А.Кривохижа. Кіровоград, 2003. 144 с.

ІНФОРМАЦІЙНИЙ РЕСУРС

Кафедра хореографії має власний сайт в мережі Інтернет www.horeograf.rv.ua.

Для інформаційного забезпечення вступники можуть використовувати посилання на електронні адреси спеціальних веб-сайтів:

1. Мистецтво балетмейстера – www.infanata.com
2. Теорія та методика викладання модерн танцю - www.freetodance.com
3. Теорія та методика викладання джаз та афро-джаз танцю – www.luigijazz.com
4. Теорія та методика викладання джаз-модерн танцю - www.freetodance.com
5. Композиція сучасного танцю та імпровізація - www.infanata.com
6. Ансамбль сучасного танцю - www.luigijazz.com
7. Теорія та методика викладання європейських танців - www.dance.com
8. Теорія та методика викладання латиноамериканських танців - www.dancesebastopol.com
9. Композиція європейських танців - www.danceinfo.com
10. Композиція латиноамериканських танців - www.dancelife.ru
11. Ансамбль бального танцю - www.dancesport.ru
12. Теорія та методика викладання класичного танцю - www.horeofraf.com
13. Теорія та методика викладання народно-сценічного танцю – www.balletmusic.ru
14. Теорія та методика викладання українського народно-сценічного танцю – www.bayanac.narod.ru
15. Ансамбль народного танцю - www.ftst.ru
16. Основи дуетно-сценічного танцю - www.udsa.com.ua
17. Основи класичного танцю - www.horeofraf.com
18. Теорія та методика викладання теп-дансу та акробатики – www.rambook.ru
19. Теорія та методика викладання історико-побутового танцю - www.ftst.ru
20. Історія костюма - www.myukraine.info /uk/, www.culture/etnography/costumes, www.akvitania.flybb.ru/topic33.html
21. Історія хореографічного мистецтва - www.balletmusic.ru, www.ballet-enc.ru, www.idance.ru.